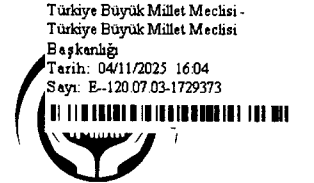

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-21722303

Konu : Soru Önergesi (7/25030)

7/25030 GK 123

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1596918 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Hüsmen KIRKPINAR'a ait 7/25030 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/25030) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 7C1EA25A-7BD5-4A5E-AC38-39E41C020C87

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şevket KALANLAR

Mühendis

Telefon No: (312) 287 33 60

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSMEN KIRKPINAR'A AİT 7/25030 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizden ihraç edilen ve herhangi bir nedenle ülkemize geri dönen ürünlerin tamamında; öncelikle gümrükte ayniyat tespiti yapılmakta, ayniyat tespiti yapıldıktan sonra ürünler Bitki Karantinası Yönetmeliği/Türk Gıda Kodeksi/Yem Mevzuatı kapsamında %100 bitki sağlığı ve gıda/yem güvenirliliği yönünden resmi kontrollere tabi tutulmaktadır.

Ülkemizden ihraç edilen ürünler çeşitli sebeplerle geri dönebilmektedir. Bu ürünler;

- Alıcı-satıcı arasındaki ticari anlaşmazlık (fiyat, teslim süresi, kalite vb.)
- Ürünlerin uygunsuz veya uzun süreli nakliye koşullarında kalitesinin bozulması ve
- Alıcı ülkenin yetkili otoritesi tarafından yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen belge eksiklikleri (sertifika eksikliği, etiket uyumsuzluğu, ticari belgelerde eksiklik), mevzuat olumsuzlukları (gıda/yem/hayvan sağlığı/bitki sağlığı)

gibi nedenlerle iade edilebilmektedir.

Yapılan resmi kontroller sonucunda, mevzuata uygun olmayan ürünlerin ülkemize girişine izin verilmemektedir.

Sağlık riski oluşturduğu tespit edilen ürünler ise imha edilmektedir. İmha edilen ürünlerle ilgili görüntüler zaman zaman Bakanlığımızın sosyal medya hesaplarından paylaşılmaktadır.

Avrupa Birliği (AB) üye ülkeleri tarafından AB mevzuatına göre yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen olumsuzluklar, AB Komisyonuna bildirilmekte ve Komisyon tarafından yapılan nihai değerlendirme sonucu Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) üzerinden ilan edilmektedir.

RASFF üzerinden ilan edilen bildirimler kısıtlama olmaksızın erişime açıktır. Ülkemiz menşeli ürünler hakkında da zaman zaman RASFF üzerinden bildirim alınabilmektedir. Her bir RASFF bildirimi için ayrı ayrı izlenebilirlik denetimleri gerçekleştirilmektedir. Bildirime konu ürünün birincil üreticisi tespit edilmekte ve ilgili birimlerimiz tarafından üreticiye yönelik gerekli eğitimler verilmektedir. Bakanlığımızca yapılan çalışmalar ve alınan önlemler AB Komisyona düzenli olarak iletilmektedir. Bildirim alan ihracatçı ve bildirim konu ürüne yönelik resmi kontroller de artırılmaktadır.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve ilgili Yönetmelikler, AB mevzuatına uyumlu olarak hazırlanmış ve yürürlüğe konmuştur. Denetim ve kontrol mekanizmaları AB standartlarındadır. Gıda işletmelerine yönelik risk esaslı denetim sistemi geliştirilmiş ve uygulanmaktadır. Denetim ekiplerinin eğitimi düzenli olarak yapılmakta, AB standartlarına uygun denetim yöntemleri kullanılmaktadır.

Ülkemizde toplam 41 gıda kontrol laboratuvar müdürlüğü bulunmaktadır. Bunlardan 40'ı uluslararası standartlara uygun şekilde akredite edilmiş durumdadır. Bu laboratuvarlar, gıda güvenliği analizlerini doğru ve güvenilir bir şekilde yapmak için onaylanmış yöntemler kullanmaktadır. AB standartlarına uygun testlerin yapılabilmesi için laboratuvar altyapısı sürekli olarak modernize edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından taze meyve ve sebzede tarladan sofraya güvenilir gıdayı temin etmek amacıyla hasat öncesi ve sonrasında, piyasaya arz edilmiş ürünlerde pestisit kalıntı kontrolüne ilişkin yıllık gıda numune alma planı ve bitkisel ürünler denetim programı uygulanmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımızca uluslararası standartlar doğrultusunda pestisit kullanımına alternatif yöntemlerin kullanılması, çevre dostu mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması amacıyla;

- Kimyasal kullanıma alternatif mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması amacıyla entegre mücadele projeleri yürütülmektedir. Projelerde kimyasal kullanımına alternatif olan kültürel tedbirler, biyolojik mücadele, biyoteknik mücadele uygulamaları proje kapsamındaki üreticilere uygulamalı olarak öğretilerek örnek üreticiler oluşturulmaktadır. Bu üreticiler tecrübelerini diğer üreticilere aktararak pestisit alternatif yöntemlerin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmaktadır.
- Özellikle kalıntı açısından önemli olan taze meyve ve sebzelerde arazi bilgilendirme çalışmaları ile birlikte ürünlerde analiz yaparak ürünlerin ve üreticilerin sertifikalandırıldığı Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) projesi uygulanmaktadır.
- Üretim alanlarında hatalı pestisit kullanımının denetlenmesi amacıyla 'Hasat Öncesi Pestisit Denetimi' yapılmaktadır. Denetim sonucunda uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda idari yaptırım uygulanmaktadır.
- Ayrıca pestisit kalıntısı riski görülen ürünlerde 2022-2027 yıllarını kapsayan Kalıntı Eylem Planı uygulamaya konulmuştur.
- Gıdalardaki bulaşanlar ile ilgili resmi kontroller 5996 sayılı Kanun kapsamında hazırlanan 05.11.2023 tarihli ve 32360 mükerrer sayılı "Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği" doğrultusunda rutin olarak gerçekleştirilmekte olup; Bakanlık Gıda Numune Alma Planı kapsamında Aflatoksin ve Okratoksin A kontrolüne yönelik olarak gıda numuneleri (kuru incir, kuru üzüm, fındık, Antep fıstığı, karışık kuruyemiş, kırmızı toz/pul biber, bebek gıdaları vb.) alınmaktadır. Muayene ve analiz sonucu uygunsuz çıkan numune ve işletmelerle ilgili 5996 sayılı Kanun kapsamında işlem (idari para cezası, toplatma, imha vs.) tesis edilmektedir.
- Yine ülkemizde üretilen taze meyve ve sebzelerde pestisit kalıntıları ile ilgili olarak bitki koruma ürünlerinin satışı ve kullanımı ile meyve ve sebzelerin üretimi ve tüketime sunulmasını içeren "Çiftlikten Sofraya Gıda Güvenilirliği" uluslararası yaklaşımı doğrultusunda Bakanlığımız il tarım ve orman müdürlükleri tarafından üreticiler, paketleme ve ambalajlama tesisleri, toptan ve perakende satış noktaları ile taze meyve ve sebze hallerinde denetimler yapılmaktadır.
- Bakanlığımızca yurt içi pestisit kalıntı denetim ve kontrolleri sonucunda "Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği"nde belirtilen maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit kalıntısı çıkması ya da tavsiye dışı kullanımının tespit edilmesi halinde ilgili işletmelere ve üreticilere idari yaptırım uygulanmaktadır.

Denetim ve kontrollerde "Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği"nde belirtilen maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit kalıntısı çıkması ya da tavsiye dışı pestisit kullanımının tespit edilmesi durumunda ürünler imha edilmekte veya uygunluk sağlanana kadar hasat geciktirilmektedir.

Ülkemiz mevzuatına uygun olmadığı tespit edilen ürünler nedeniyle gıda işletmesine ve birincil üreticiye 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" kapsamında yasal işlem uygulanmaktadır.

Ayrıca ülkemizde AB uyum çerçevesinde çevre ve insan sağlığı açısından olumsuz etkileri tespit edilen 223 aktif madde yasaklanmıştır.